

NORGES HØYESTERETT

Den 14. september 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Skoghøy, Stabel og Bergsjø i

HR-2016-01934-U, (sak nr. 2016/1531), straffesak, anke over dom:

A (advokat John Kåre Stenwig)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Anken gjelder dom av lagmannsretten i sak om fartsovertredelse med bil.
- (2) Ved tiltalebeslutning utferdiget av Helgeland Politidistrikt 21. august 2015 ble A satt under tiltale for å ha kjørt i 144,87 km/t i en 80 km/t sone, jf. vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 5 jf. skiltforskriften § 8, skiltnummer 366 "Fartsgrensesone".
- (3) Alstahaug tingrett avsa dom 10. november 2015 med slik slutning:

"A, født 00.00.1983, frifinnes."
- (4) Påtalemyndigheten anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet til Hålogaland lagmannsrett, som 16. juni 2016 avsa dom med slik domsslutning:
  - "1. A, født 00.00.1983, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5, jf. skiltforskriften § 8, skilt 366 "Fartsgrensesone", til fengsel i 21 – tjueen – dager.
  2. A idømmes tap av føreretten i 12 – tolv – måneder, jf. veitrafikkloven § 33 nr. 1 jf. tapsforskriften § 2-2 nr. 6. Til fradrag i tapstiden kommer den periode føreretten har vært midlertidig tilbakekalt, jf. tapsforskriften § 1-4 første ledd."
- (5) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens rettsanvendelse og straffutmåling. A har anført at lagmannsretten har lagt til grunn et for svakt beviskrav i saken. Videre er det anført at straffen er for streng, og at riktig straff skulle vært 18 dager fengsel. Det er endelig

anført at lagmannsretten har lagt en for snever tolkning til grunn for tapsforskriften § 1-3, og at det skulle skjedd en høyere reduksjon i tapstiden etter tapsforskriften § 1-4.

- (6) Påtalemyndigheten har anført at lagmannsrettens rettsanvendelse er riktig, og at det ikke er noe åpenbart misforhold mellom den straffbare handling og straffen.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (8) Da den domfelte er dømt i lagmannsretten etter å ha vært frifunnet i tingretten, kan anken bare nektes fremmet for Høyesterett dersom ankeutvalget finner det klart at anken ikke kan føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Ankenektelsen skal i så fall være begrunnet, jf. § 323 annet ledd annet punktum.
- (9) Forsvareren har anført at lagmannsretten ikke har lagt til grunn korrekt beviskrav ved fartsmålingen, særlig med henvisning til Høyesteretts tidligere uttalelser om viktigheten av å følge interne regler for slike målinger. Det er vist til tre usikkerhetsmomenter ved målingen: identifikasjon av målt kjøretøy, mulighet for avkjøringer og bruk av referansepunkter.
- (10) Når det gjelder identifikasjon av kjøretøyet, har lagmannsretten vist til observasjonen fra den polititjenestemannen som var på stedet, og til at han helt sikker på at det var den samme bilen. Lagmannsretten har vurdert dette, sammenholdt med den lave sannsynligheten for at det på det aktuelle tidspunktet dukket opp en bil av samme type, slik at det utelukker at det er en annen bil enn tiltaltes som ble observert ved kontrollposten. Lagmannsretten har videre uttalt at et annet alternativ bare er teoretisk og ikke gir grunnlag for en rimelig, praktisk tvil. Slik utvalget ser det, gir lagmannsretten her uttrykk for det alminnelige beviskrav i strafferetten. I saker om fartsovertredelse gjelder det ikke noe forhøyet beviskrav utover det alminnelige beviskrav som ellers gjelder i straffesaker jf. HR-2011-2041-U avsnitt 15. Lagmannsretten har således gitt uttrykk for et korrekt beviskrav.
- (11) Når det gjelder innvendingen om avkjøringsmuligheter langs målestrekningen, har lagmannsretten korrekt vist til at det i politiets instruks for organisering av trafikkontroller GP-4027 01.2 punkt 3 avsnitt 4 står at det ikke bør være avkjøringsmuligheter mellom postene. Av dommen fremgår at det var flere slike avkjøringsmuligheter på strekningen. Lagmannsretten vurderer dette til ikke å være instruksbrudd, da dette er en bør-regel. I den forbindelse peker lagmannsretten på at hensynet bak anbefalingen er å sikre at det er riktig bil som er målt, noe lagmannsretten har funnet bevist utover enhver rimelig tvil. Dette gir etter utvalgets syn uttrykk for en korrekt forståelse av regelverket.
- (12) Med hensyn til referansepunkt finner lagmannsretten at det heller ikke her foreligger instruksbrudd. I begrunnelsen viser lagmannsretten til ordlyden i GP-4027 punkt 4 under hovedpunkt 02.4 på side 21, og mener det ikke gjelder noe krav utover at referansepunktet er godt synlig. Dette er etter utvalgets syn en riktig forståelse av instruksen.
- (13) Lagmannsretten har korrekt lagt til grunn at det gjelder et særlig strengt beviskrav ved vurderingen av om resultatet av fartsmåling kan anvendes som bevis, jf. Rt. 2008 side 44. Lagmannsretten har videre korrekt vist til at et instruksbrudd som ikke er bagatellmessig, normalt bør føre til at målingen ikke kan benyttes, jf. Rt. 1998 side 21.
- (14) Lagmannsretten har avslutningsvis sett på betydningen av at den ikke fant det bevist at A hadde fått tilbud om å se måleresultatet. Lagmannsretten fant at slikt tilbud burde vært gitt. Den kom likevel til at det forelå notoritet for resultatet, og at manglende forevisning måtte

anses for så bagatellmessig at måleresultatet kunne legges til grunn. Utvalget har ikke innvendinger mot denne vurderingen.

- (15) Slik utvalget ser det, har lagmannsretten etter dette lagt korrekt beviskrav til grunn når den kom til at A hadde kjørt med den hastigheten som måleresultatet viste, nemlig 144,87 km/t. Det foreligger derfor ingen rettsanvendelsesfeil i dommen. Anken på dette punkt kan klart ikke føre frem.
- (16) Utvalget ser så på anken over straffutmålingen. Straffen er utmålt til 21 dagers fengsel. Lagmannsretten la i skjerpene retning vekt på at det var en gravid passasjer med i bilen. Gode kjøreforhold på stedet ble ikke funnet formildende. Ankeutvalget mener utgangspunktet er i samsvar med etablert praksis, jf. eksempelvis beslutningen i Rt. 2014 side 713 avsnitt 11. Lagmannsrettens vurdering av de konkrete omstendighetene er forsvarlig, og utvalget finner det klart at anken over straffutmålingen ikke kan føre frem.
- (17) Det er videre anket over tap av føreretten. Det er vist til ringvirkningene en ny tapsperiode vil kunne få for bedriften til A, og at tapsforskriften § 1-3 om forholdsmessigheten burde komme til anvendelse. Lagmannsretten har vist til at virkningen av tapet ikke kan anses som mer byrdefull enn det som vanligvis må påregnes, jf. tapsforskriften § 1-3. Utvalget er enig i dette, jf. det som sies i Rt. 2005 side 641 avsnitt 27 og 28 om at "det ikke har vært hensikten bak regelverket at yrkessjåfører skal nyte godt av kortere tapstid enn andre som ikke er avhengig av bilen daglig". Tilsvarende må gjelde for As situasjon.
- (18) Videre er det anført at tapsforskriften § 1-4 ikke er tilstrekkelig hensyntatt når man har nedsatt tapstiden fra 15 til 12 måneder. Et fradrag på tre måneder i en sak som dette er i samsvar med Rt. 2008 side 508 avsnitt 20, jf. Rt. 2007 side 1563. Utvalget finner det derfor klart at heller ikke anken over tap av føreretten kan føre frem.
- (19) Anken tillates etter dette ikke fremmet.
- (20) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING :

Anken tillates ikke fremmet.

Ingse Stabel
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Riktig utskrift: